

VINERI · 19 AUGUST 2005 · ANUL LV NR.33

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Un festival dulce-amar

Tinerii, păstrători ai obiceiurilor din bătrâni...

Tot mai mulți doresc să învețe în România

www.foaia.hu / foaia@axelero.hu

CALENDAR ORTODOX

22 august, luni – Sf.Mucenici: Agatonic, Antuza, Zotic, Irineu și Or
23 august, marți – †) Sf.Mucenic Lup; Sf.Mc.Irineu, episcopul. *Odovania Praznicului Adormirii Maicii Domnului*
24 august, miercuri – Sf.Sfințit Mucenic Eutihie; Sf.Mc.Tation
25 august, joi – Aducerea moaștelor Sf.Apostol Vartolomeu; Sf.Apostol Tit
26 august, vineri – Sf.Mucenici: Adrian și Natalia, soția sa și Atic
27 august, sâmbătă – Cuv.Pimen; Sf.Mucenici: Eutalia, Fanurie și Osie, episcopul
28 august, duminică – Cuv.Moise Etiopianul; Sf.Mc.Diomid; Sf.Ana proorocita, fiica lui Fanuel

AGENDĂ

22 august

1890 – s-a stins din viață, la Mircești, *Vasile Alecsandri*, reprezentant de frunte al revoluției de la 1848 din Moldova, luptător pentru Unire.

23 august

1572 – în „Noaptea Sfântului Bartolomeu” (moment culminant al războaielor dintre catolici și protestanți) în Franța sunt atacați și masacrați aproape 30.000 de hughenoti.

1924 – s-a născut, la Oradea, scriitorul *Paul Everac*.

24 august

1820 – moare, la Lvov, *Ion Budai Deleanu*, primul scriitor modern al literaturii române.

1842 – a fost depusă *piatra de temelie* a Podului cu Lanțuri din Budapesta.

25 august

1907 – a murit, la Câmpina, *Bogdan Petriceicu Hașdeu*, enciclopedist, istoric, lingvist, folclorist, poet și prozator.

26 august

1907 – la Oradea s-a stins din viață *Iosif Vulcan*, întemeietorul revistei „Familia”.

27 august

1910 – s-a născut călugărița indiană de origine albaneză *Maica Teresa*, laureată cu premiul Nobel în 1979.

28 august

1749 – s-a născut poetul, scriitorul, dramaturgul, omul de știință și filosoful *Johann Wolfgang von Goethe*, personalitate de geniu a culturii germane.

Poza săptămânii

Patru mușchetari și micul toboșar

Budapesta

La final de mandat

Secretarul I al Ambasadei României de la Budapesta, *Alexandru Ghișa*, și-a încheiat misiunea de diplomat în Ungaria în ziua de 15 august. În cei 5 ani petrecuți în capitala ungară, profesorul universitar a fost responsabil pentru relațiile culturale și cele cu românii din Ungaria. Fiind istoric de formație, a fost preocupat îndeosebi de pro-

Alexandru Ghișa

blematica Fundației Gojdu, de soarta monumentului funerar al familiei Gojdu și de viitorul capelei românești din Budapesta.

Cu ocazia despărțirii, prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a organizat, la sfârșitul săptămânii trecute, o întâlnire de rămas bun cu diplomatul român.

E. Iova

Cenadul Unguresc

Succesul tinerilor dansatori în România

Între 11–14 august, la Reșița (România) a fost organizată prima ediție a unei ample parade a naționalităților, inițiate de Primăria Municipiului, împreună cu Consiliul Local și cu forumurile etniilor, anume Festivalul cultural al etniilor, sub genericul „Numele meu este bănățean”. În decursul celor patru zile, pe scena în aer liber din centrul orașului au evoluat echipe folclorice ale mino-

rităților naționale și etnice conlocuitoare în județul Caraș-Severin.

Astfel, puteau fi aplaudate echipe germane și croate, maghiare și sârbești, care toate, au primit un anume timp pentru a prezenta valorile lor folclorice.

În aceste zile au fost primite și delegații de peste hotare. Printre acestea s-a bucurat de un succes deosebit echipa de dansuri po-

plulare a școlii generale din Cenadul Unguresc. Fiind invitați din partea Forumului Maghiar Caraș-Severin, tineretul școlar s-a bucurat de aplauze susținute și programul trebuia prelungit.

Secretul tinerilor cenădeni s-a aflat în varietatea repertoriului, căci ei au fost singurii care au jucat atât dansuri maghiare, cât și o frumoasă suită de dansuri românești.

E. Illyés

România – Ungaria

Se vrea un nou punct de trecere

Primarii localităților Biharugra, Körösnagyhársány, Okány, Vésztő, Zsádány au adresat o scrisoare ministrului ungar de interne *dr. Lamperth Mónika* în care solicită deschiderea cât mai curând a punctului rutier și feroviar de trecere a frontierei dintre Körösnagyhársány și Cheresig.

Semnatarii scrisorii clasifică drept un fapt trist că în urmă cu o sută de ani se putea ajunge mai repede la Oradea decât azi, în lumea automobilelor moderne. În scrisoarea de răspuns, mi-

nistrul ungar de interne a arătat că despre punctele de trecere a frontierei româno-ungare, fie rutiere, fie feroviare, dispune acordul încheiat la București la 27 aprilie 2004. În acest acord nu se fac referiri la deschiderea punctului dintre Körösnagyhársány și Cheresig, de aceea în acest scop ar fi nevoie și de modificarea acordului bilateral. Însă, spune doamna Lamperth, deocamdată nu se cunoaște poziția oficială a României în această problemă.

I. Kaupert

Încheierea ediției:
marți, ora 18.00

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Festivalul Castraveților din Micherechi
(Foto: Rita Pățaș)

Jula

Pod închis

Începând cu 15 august, timp de două luni, podul de la Remete (între Jula și Șercad) de pe Crișul Negru va fi închis în fața circulației. Cursele de autobuz, care circulă între cele două orașe, vor trece pe ruta Jula–Doboz–Șercad, timpul călătoriei crescând astfel cu circa 10 minute. Deoarece podul este închis în întregime, acesta nu va putea fi folosit nici de alte autovehicule.

E. Iova

Foaia românească
poate fi citită
și pe Internet

www.foaia.hu

Un festival dulce-amar

N-au fost într-o situație de invidiat cei care zilele trecute au făcut ultimele pregătiri pentru organizarea Festivalului Castraveților din Micherechi. La începutul săptămânii trecute, prețul castraveților a cucerit recordul negativ din acest sezon, cumpărătorii oferind doar 10 forinți (sau nici atât) pentru un kilogram de castraveți. Apoi, ca printr-un miracol, sâmbătă și duminică, tocmai când micherechenii se distrau la tradiționalul lor festival, prețul castraveților a început să crească. Cu astfel de sentimente mixte a început cea de-a treia ediție a Festivalului Castraveților în comuna care este cunoscută în țară și peste hotare tocmai pentru tradiția legumiculturii și, nu în ultimul rând, pentru frumoasele dansuri populare românești.

Manifestarea a fost programată și de această dată pentru două zile, sâmbătă și duminică, însă „încălzirea” s-a făcut deja de vineri. După ce cortul uriaș din centrul satului a fost deja instalat, iar tabăra de dansuri populare a copiilor tocmai se terminase, organizatorii au crezut de bine ca tinerii să prezinte pe scena mare a festivalului cele învățate în curs de o săptămână. S-au adunat sute de părinți și bunici, iubitori de folclor, pentru a se mândri de talentul urmașilor lor și pentru a savura cântecele și dansurile românești. După o astfel de introducere, succesul ediției din acest an aproape că era garantat.

Sâmbătă după-masă, ediții comune au sosit la scena mare conduși de un grup de majorete. În deschidere, primarul Teodor Martin și Ștefan Seremi, vicepreședintele Consiliului Județean Bihor, au accentuat că cei care lucrează atât de mult ca micherechenii merită să aibă anual un astfel de festival, unde pot să uite de grijile zilnice. Manifestarea a fost onorată și de o delegație din România, alcătuită din reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe, ai Ministerului Educației și Cercetării și ai Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, care s-au întreținut la noi pentru examinarea candidaților la bursele de studii din România.

Cele două zile au cuprins programe pentru toate generațiile și toate gusturile, de la expoziție până la prezentare de modă, de la întreceri până la concerte folclorice și de muzică ușoară. Casa de Cultură a oferit spațiu unei expoziții de pictură a lui Teodor Cefan, un pictor amator din localitate, despre a cărui activitate a vorbit consăteanul său, Tiberiu Iuhas, șeful Oficiului AȚRU.

Și de această dată a fost lansat concursul-record al castraveților, care în unele domenii a depășit succesele de anul trecut, în altele însă nu.

Cel mai... castravete

Cel mai lung castravete – 63 de cm – a crescut în grădina lui Dumitru Bigu. Tot dânsul a prezentat și cel mai greu castravete, care a fost de 2,5 kg. N-a reușit să doboare recordurile de anul trecut, când Mihai Bogyó s-a putut mândri cu un castravete de 65 de cm și cu altul de 3,4 kg. Castravetele cu cea mai ciudată formă l-a prezentat Petru Gomboș. Cel mai gros exemplar din acest an a fost cules din searele lui Gheorghe Păta.

Apoi, după un concurs al generațiilor și multe șlagăre ungurești și internaționale, seara de sâmbătă a oferit momente de distracție în primul rând celor mai tineri: invitatul serii a fost cântărețul Lucian Șereș din Oradea, care le-a cântat micherechenilor cele mai cunoscute manele și melodii de petrecere românești. N-am reușit să aflăm până la ce oră a ținut acest concert, deoarece după spusele unora s-a

cântat până la ora 5.00 dimineața, dar am întâlnit duminică și niște persoane care de sâmbătă încă n-au ajuns acasă...

Înghetată cu gust de castravete

Oricum, alții, mai iscușiți în ale bucătăriei, s-au sculat din zori, pentru a pune la ceaune ciorbele și tocănițele, care au fost apoi gustate de participanții festivalului și, bineînțeles, apreciate de un juriu specialist. Alături de cele opt echipe care s-au întrecut la gătit, câteva femei, ascultând sfaturile de anul trecut, au pregătit salată de castraveți și castraveți murați, care au fost la fel apreciate de juriu. Oricum, ciudătenia festivalului de anul acesta a fost înghetata cu gust de castravete, pregătită de cofetarul Ioan Boca, și care a fost gustată de foarte mulți oameni curioși, și care a fost apreciată în fel și chip.

În timp ce mamele și tații au gătit, copiii s-au distrat cu spectacole adresate lor în special, și-au făcut body-painting sau au desenat pe asfalt. La prânz au fost apoi anunțate rezultatele concursului de gătit, au fost felicitate cuplurile care își sărbătoresc în acest an nunta de argint și cea de aur (25 și 50 de ani de căsnicie), după care s-au înmănat distincții în diferite domenii: premiul „Pentru Micherechi” a fost acordat în acest an pentru patru dansatori, Ioan Gomboș, Robert Marc, Robert Ruja și Vasile Pribek, care sunt membri ai Echipei de păstrare a tradițiilor „Gh. Nistor” de mai bine de două decenii; premiul „Pentru cultura Mi-

cherechiului” i s-a înmănat coregrafului și conducătorului echipei folclorice, Patyi Zoltán, care a făcut mult pentru răspândirea valorilor românești din Micherechi în lume; iar premiul „Pentru sportul din Micherechi” l-au primit fotbalistul Ioan Ruja și întreprinzătorul Bondăr Attila, ex-fotbalist, care sprijină foarte mult activitatea sportivă din comună.

După-masă, scena a fost cucerită de zeci de dansatori, sosiți din diferite părți ale țării, care însă oricât de frumos au dansat, n-au reușit să depășească succesul celor din loc: publicul micherechean, poate puțin prea fanatic față de dansurile locale, a aplaudat pe rupte și de această dată păstrătorii tradițiilor locale, pre-

cum apoi și interpreții din România, sosiți din Oradea. (Toate acestea sunt semne clare, credem noi, că la acest festival s-ar putea pune un accent mult mai mare pe cântecul și dansul românesc de calitate.)

Un festival bine meritat

În paralel cu creșterea prețului castraveților, cum aminteam la începutul scrierii, parcă așa s-a intensificat și atmosfera de la Festivalul Castraveților: duminică după-masă, uriașul cort era deja neîncăpător, sosind oaspeți (în primul rând fii ai satului, care trăiesc în alte părți ale țării) și prieteni, rude ale micherechenilor, care chiar că au reușit pentru câteva momente să uite de problemele zilnice și să se bucure de întâlnire, de revedere. Și de această dată, programul a culminat în momentul focului de artificii, despre care unii spuneau: „A fost mult mai frumos decât cel de anul trecut și mult mai minunat decât în alte părți.”

Succesul celei de-a treia ediții a Festivalului Castraveților credem că îi va încuraja pe organizatori să țină la această manifestare și anul viitor, iar legumicultorilor le va da putere să se mai lupte cu capriciile vremurilor și cu greutățile zilnice din sere.

Eva Iova

(Fotomontaj în pag. a 16-a)

„Identității culturale în dialog” la Sinaia

În acest an, sub deviza „Identității culturale în dialog”, Universitatea din București a ținut cea de-a 46-a ediție a Cursurilor de vară și Colocviile științifice de limbă, literatură, istorie și civilizație românească. Întâlnirea s-a desfășurat în perioada 23 iulie – 6 august.

Din cei 14 cursanți din Ungaria (pedagogi de la școlile românești din Bătaia, Apateu, Jula, Darvaș, Chitighaz și Apateu) 10 au ales grupul de metodică. Aici sesiunile au conținut abordări teoretice și aplicații. S-au utilizat metode aparținând gândirii critice, învățării prin cooperare, învățării experiențiale. Printre temele prezentate cursanților aș aminti următoarele: Principii ale comunicării profesor-elev; Proiectarea demersurilor didactice; Teoria inteligențelor multiple; Activitate de comunicare „cine sunt eu?”.

În cadrul cursului s-a urmărit revelarea unor modele moderne de învățare, predare, evaluare, accentul punându-se pe rolul materialului didactic în educarea limbajului și în studiul limbii române. În fiecare zi,

dimineața între orele 9.00–13.00, s-au ținut cursuri practice de limba română, iar după-masă, între 17.00–18.30, profesorii de la Universitatea din București au ținut prelegeri cu diferite teme, ca de exemplu: Literatura română și literatura europeană (*prof.univ. dr. Mihai Zamfir*); Limba română-limbă romanică (academician *Marius Sala*); Sărbătorile la români (*conf. univ. dr. Rodica Zane*).

În perioada cât am stat la Sinaia, am luat parte la două excursii de studiu la Brașov și la București. La terminarea cursurilor am primit o diplomă de participare și o adeverință din care reiese numărul de ore la care am participat. O surpriză plăcută ne-a oferit-o doamna *Ana Oros Simon*, director general în Ministerul Învățământului din Budapesta, care alături de noi, în calitate de cursant, a luat parte la programele oferite de Universitatea din București. Numărul mare de participanți din diferite țări ale lumii demonstrează succesul de care se bucură în continuare cursurile de vară de la Sinaia.

Daniel Negrea, profesor

Legenda rock-ului românesc la Arad

Sărbătoarea Aradului a început luni, 15 august, cu deschiderea Târgului meșterilor populari care reunește, timp de o săptămână meșteri din toată România. La târg vor participa peste 30 de meșteri din Maramureș, Banat, Oltenia și Muntenia, care expun obiecte de ceramică, podoabe de lemn și piele, sculpturi și obiecte de artizanat. Organizatorii ediției din acest an a Zilelor Aradului spun că va fi una de neuitat. Vor avea loc concerte în toate cartierele, la ștrand, în piața Avram

lancu, pe pontoane special amenajate pe lacul de la Pădure și în Parcul Reconcilierii. Muzica populară, ca de obicei va fi găzduită în piața Avram lancu, iar cea ușoară la ștrand.

Arădenii, și toți cei care vor vizita în aceste zile orașul de pe Mureș, îi vor putea asculta pe Nicu Alifantis, Ioan Gyuri Pascu, Taxi, B-ton, Pacifica sau Cargo. În ultima seară a concertelor, duminică, 21 august, va urca pe scena din ștrandul Neptun legenda rock-ului românesc – Phoenix. I.K.

„Fereastră spre Europa”

Formația Boney M, solistul maghiar Demjén Ferenc, trupa System și Luminița Anghel vor fi prezenți duminică, 21 august, la Oradea, pentru a susține un concert de zile mari. Evenimentul este inclus în cadrul manifestărilor care se vor desfășura, la acea dată, în orașul de pe Crișul Repede, prin proiectul cultural „Fereastră spre Europa”. Evenimentele culturale vor fi „decorate” cu flori, adică cu aranjamente florale ce vor fi aduse, cu acest prilej, din Dobrițan, unde, cu o zi înainte, se va desfășura „Carnavalul florilor”. În aceeași zi, la Filarmonica de Stat din Oradea, va fi prezentat proiectul „Dobrițan 2010 – capitală culturală a Europei”, de către reprezentanți maghiari, Oradea fiind oraș partener.

I. Kaupert

Scade populația României

În anul 2050 vor fi la fel de puțini români ca în 1950: 16 milioane. Populația României va intra într-o fază de derapaj, trecând de la 21,8 milioane în 2002 la 20 de milioane în 2020 și ajungând la mai puțin de 16 milioane în anul 2050, arată studiul populației efectuat de Cen-

trul de Cercetări Demografice „Vladimir Trebici”. Această situație nu a mai existat decât în 1950, imediat după război. Cauzele sunt natalitatea scăzută, mortalitatea ridicată și emigrația. Numai între 1992 și 2002 populația României a scăzut cu 1,1 milioane.

Aproape 3 milioane de rovignete

Rovigneta a adus statului român 111 milioane de euro, în numai șase luni. Posesorii români și străini de autovehicule au achiziționat în perioada ianuarie–iunie 2005 aproximativ 2.800.000 rovignete, au declarat oficiali ai Compañiei Naționale de Autostrăzi

și Drumuri Naționale din România. Potrivit legii, sumele încasate din rovignetă vor fi utilizate în exclusivitate pentru finanțarea lucrărilor de construcție, modernizare, întreținere și reparație a drumurilor din România.

I. K.

Donații pentru sinistrații din România

Fundația Pentru Cultura Română din Ungaria, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, Coaliția Românilor din Ungaria anunță persoanele fizice, întreprinzătorii, autoguvernările și organizațiile civile românești din Ungaria să se alăture și să ofere donații pentru ajutorarea sinistraților afectați de inundațiile din Banat – România.

Cont bancar:

Magyarországi Románok Kulturális Szövetsége
Kereskedelmi és Hitelbank Gyulai Fiókja:
10402623 – 49505750 – 51511017
Mențiunea: „Árvízkárosultak – Bánát”

Cei care doresc să sprijine financiar sinistrații din județele inundate au la dispoziție trei conturi deschise de Secretariatul General al Guvernului la Banca Comercială Română (BCR) în lei, dolari și euro:

RO65RNCB5010000138390083 în lei
RO11RNCB5010000138390085 în dolari
RO38RNCB5010000138390084 în euro

www.romanul.hu

Tot mai mulți doresc să învețe în România

La sfârșitul săptămânii trecute, vineri și sâmbătă, s-a întreținut în Ungaria comisia de examinare compusă din reprezentanții Ministerului Educației și ai Ministerului Afacerilor Externe, care a avut ca scop examinarea candidaților pentru bursele de studii în România. Despre experiențele din acest an am stat de vorbă cu domnul **Alexandru Costa**, consilier în Ministerul Educației și Cercetării de la București.

– Mai circa 10 ani încoace, în fiecare august, veniți în Ungaria cu un anumit scop: pentru a căuta acei tineri români care vor să-și continue studiile în România. Care au fost noutățile acestui an?

– Ca urmare a aplicării Constituției României, respectiv articolului 7 al Constituției, în care România sprijină românii de pretutindeni, Guvernul din România a acordat locuri de studii pentru românii din afara granițelor, în special pentru țările învecinate. Astfel, de aproape un deceniu, comisiile mixte ale Ministerului Afacerilor Externe al României și Ministerului Educației și Cercetării se deplasează în țările învecinate, în comunitățile românești și asociații, oferind bursele date de Guvernul României. În acest an, Guvernul României prin Hotărârea 87 din 2005 a acordat un număr sporit de locuri de studii în România, la toate formele de învățământ, pre-universitar, universitar de licență, masterat și doctorat. Pentru Ungaria s-au oferit un număr de 10 burse în învățământul preuniversitar, 15 burse în învățământul universitar de licență și 14 locuri în învățământul universitar de masterat și doctorat. Constatăm cu plăcere, că în anul acesta un număr mai mare de tineri de origine română din Ungaria solicită să studieze în România, fiind înregistrați până în prezent un număr de aproximativ 30 de dosare. Comisia a desfășurat interviuri cu candidații, interviu cu care a constatat o mai bună însușire a limbii române, atât pentru absolvenții care au terminat Liceul „Nicolae Bălcescu” din Iula, cât și cei care sunt vorbitori de limba română. Majoritatea candidaților solicită să studieze la facultăți de filologie, sociologie și o bună parte din ei își continuă studiile în învățământul postuniversitar pentru jurnalism, științe ale

comunicării și chiar în medicină. S-a constatat un nivel bun de pregătire a celor

care au absolvit deja în România, în învățământul de licență, care atestă o integrare totală în învățământ pentru profesiile care le vor exercita ulterior.

– Experiențele din anii trecuți au fost că românii din Ungaria preferă mai mult universitățile din Oradea, Timișoara, Arad sau Cluj-Napoca. Care au fost preferințele lor acum?

– Cum este și firesc, având în vedere criteriile ge-

ografice și vecinătatea cu universitățile din Transilvania, Babeș-Bolyai din Cluj, Arad, Oradea și Timișoara, românii din Ungaria se îndreaptă spre aceste universități care au și o colaborare bună cu universitățile din Ungaria.

– Credeți că numărul mai mare în acest an al candidaților pentru această bursă se datorează și faptului că au tre-

cut 5–6 ani și deja s-a demonstrat că diploma obținută în România are aceeași valoare ca orice altă diplomă din lume?

– Pe baza documentelor bilaterale încheiate între cele două ministere din cele două țări, respectiv înțelegerea, studiile absolvite în România și Ungaria beneficiază de echivalarea reciprocă a acestora și, bineînțeles, și noi așa credem că și acest lucru a determinat creșterea numărului de candidați români din Ungaria.

E. Iova

Cursuri la Sinaia

În perioada 18–28 august, Institutul Cultural Român organizează a XIV-a ediție a Cursurilor de perfecționare pentru profesorii de limba română din țările vecine.

La cursurile de la Sinaia vor participa 60 de cadre didactice, care predau în limba română în școli din Bulgaria, Republica Moldova, Serbia și Muntenegru, Ucraina și Ungaria. Acțiunea

urmărește menținerea legăturilor culturale, științifice și spirituale cu românii din afara granițelor țării. Participanții vor dezbate probleme legate de manualele de limba și literatura română, utilizate în școlile din țările vecine și de păstrarea identității culturale. La cursurile de perfecționare din România participă și profesori de la Liceul „N. Bălcescu” din Iula.

I. Kaupert

Numere noi la Ecranul nostru

În urma instalării unei noi rețele de telefon la Televiziunea Maghiară s-au schimbat și numerele de contact ale redacției „Ecranul nostru”. De acum înainte redacția poate fi contactată direct la următoarele trei numere: 06–62/622–861; 06–62/622–862; 06–62/622–863. Fax puteți trimite la numărul: 06-62/622-884.

Adresele de e-mail ale redacției noastre au rămas cele de până acum: ecranul@mtv.hu; tiberiu.boca@mtv.hu; stefan.crista@mtv.hu. Așteptăm și pe mai departe observațiile și sugestiile în orice formă.

T. Boca

Suntem 34 milioane de români

Zilele trecute, ziarul bucureștean *Cotidianul* a publicat un articol interesant despre numărul românilor din lume. Conform acestuia, suntem 34 de milioane, cele mai vechi comunități românești din diasporă aflându-se în Canada și SUA. În Europa, cea mai mare comunitate de români se găsește în Germania. Considerând că aceste date îi interesează și pe românii din Ungaria, preluăm mai jos articolul revistei bucureștene.

Diaspora românească are o istorie de peste o sută de ani. Astăzi, numărul românilor care trăiesc în afara granițelor este de peste 12 milioane. Afluența din ultimii ani a îngroșat rândurile emigranților autohtoni, depășind cu mult statisticile oficiale.

Mai mult de o treime din populația globală românească, ce ajunge la 34 de milioane de oameni, a ales să trăiască în străinătate. Daniela Soros, vicepreședintele Fundației Naționale a Românilor de Pretutindeni, confirmă această statistică, adăugând că numărul va fi întotdeauna mai mult sau mai puțin exact, din lipsa unor instrumente corecte de evaluare. „Emigrația de după 1989 se împarte în mai multe segmente – emigrația economică, emigrația politică din 1990 de după mineriade, bursierii rămași după studii și emigranții săturați de sistemul românesc. În concluzie, avem o diasporă pestriță, avem foarte multe «creiere» în toate domeniile științifice, avem personalități și persoane în funcții cheie din lumea întreagă, dar ne lipsește voința de a-i atrage de partea interesului național”, explică Daniela Soros. Cele mai mari și mai vechi comunități românești se află în Canada și SUA.

Grupuri autohtone, izolate și de o mărime redusă, sunt răspândite însă pe tot globul. Africa de Sud, Australia, Mexic, Argentina, Macedonia sau Grecia sunt câteva dintre locurile în care românii au ales să locuiască.

Vechiul continent și autohtonii

Europa a constituit un caz aparte în harta diasporei românești: deși geografia ar fi prezis-o, până în 1989, comunitățile autohtone de pe

vechiul continent nu au avut dimensiuni semnificative. Cea mai mare comunitate de români din Europa se găsește în Germania, unde numărul lor depășește 100.000 și este formată, în mare parte, din sașii plecați din Transilvania. De asemenea, în Spania și Italia s-au format, în ultimii ani, grupuri mari ale românilor care lucrează în agricultură.

America românilor

În 1880, în America au sosit primii emigranți români. O parte s-au stabilit în Canada, iar cealaltă în Statele Unite. Primul val de români veniți în Canada lucra la construcția de căi ferate sau în agricultură. După cel de-al doilea război mondial, românii au emigrat din cauze politice și pregătirea lor profesională era deja alta. După 1990, potrivit oficialilor de la „Immigration Canada”, în această țară soseau, anual, aproximativ 3.000 de români. În prezent, în Canada trăiesc peste 100.000 de români. În SUA, estimările FNRP indică peste un milion de americani de origine română, în ciuda numărului de 400.000, confirmat de statisticile oficiale. Astfel, comunitatea română se plasează pe locul 20 în rândul celor 71 de minorități europene din Statele Unite.

Puțini, dar calificați

Românii s-au stabilit și în locuri exotice. În Africa de Sud, de exemplu, trăiesc aproape 3.000 de români, iar în Mexic, comunitatea românească este alcătuită din aproximativ 50 de familii. Comunitatea celor 10.000 de români din Argentina constituie un alt caz interesant: aici, majoritatea au o pregătire profesională superioară, fiind ingineri, profesori, istorici și comercianți.

Botez la Biserica Baptistă din Micherechi

15 suflete în haine albe

În prezența multor oaspeți din țară și de peste hotare a avut loc botezul nou-testamental a 15 persoane în data de 7 august 2005. Ce zi glorioasă în viața Bisericii Baptiste din Micherechi!

Cu o săptămână în urmă a avut loc mărturisirea candidaților în fața Bisericii și a celor prezenți acolo. Ei au împărtășit cum au ajuns la această decizie și că vor să-L urmeze pe Isus până la sfârșitul vieții. Cu adevărat aș putea asemăna acest grup în haine albe cu un stol de porumbei gata să-și ia zborul în glorie. A fost atât de mișcător să auzi tineri adolescenți, oameni de vârstă mijlocie și mai în vârstă cu lacrimi în ochi atinși de cuvântul lui Dumnezeu, cu viața schimbată și cu un nou destin, mărturisind despre schimbarea din viața lor. Cât de mult ar trebui să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru ei!

liei din Oradea, *Ioan Hodojo* de la Érd, *Durkó Albert* de la Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi, însoțit de o mare parte din membrii Bisericii, și *Viorel Bogdan* de la Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi.

lată numele celor 15 candidați la botez: *Florica Cozma, Florica Iuhas Pataki (Budapesta), Irina Iova, Eva Cefan, Florica Poiendan, Miana Petronela Tira (Jula), Zoltan Tira (Jula), Adamic Ilona (Újszalonta), Patricia Petrușan, Gheorghe Hodojo, Norbert Hodojo, David Gurzău, Daniel Fekete, Ioan Ruja și Vasile Cozma.*

Serviciul divin a început cu un timp de rugăciune, apoi au fost salutați oaspeții prezenți. Pastorul *Durkó Albert* a avut un mesaj legat de însemnătatea botezului din Rom. 6:1–14. Botezul este mai mult decât ceea ce se poate vedea. Este unitatea, cufundarea în Cristos,

niel Burtic a avut ca text de bază Fapte 8:26–39, iar întrebarea adresată ascultătorilor a fost: pe ce drum mergi? Este important să știm că destinația călătoriei noastre este cea dorită de noi și rânduită de Dumnezeu.

A fost foarte încurajator să auzim din partea doamnei directoare a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula, *dr. Maria Gurzău Czeplédi*, gânduri pline de căldură sufletească și iubire pentru tinerii care îi sunt elevi și urmau să facă acest pas atât de important în viața lor. Pastorul *Ioan Hodojo* a încheiat apoi seria mesajelor după actul botezului. La actul punerii mâinilor în rugăciune peste noii membri ai Bisericii au participat pastorii și prezbiterii prezenți, la care s-a adăugat și prezența conducătorului Bisericii Baptiste din Vareu (Gyulavári), *Petrás János*.

După amiază a avut loc cina Domnului împreună cu Biserica, timp în care au slujit cu mesaje, foștii pastori ai Bisericii noastre *Daniel Burtic* și *Ioan Hodojo*.

Și pe această cale, ținem să mulțumim Televiziunii Maghiare, care a trimis echipa de filmare de la studioul regional din Seghedin, redacția „Ecranul nostru”, să fie prezentă. Mulțumim săptămânalului *Foii românești* – care ne oferă posibilitatea să relatăm și despre acest eveniment important –, doamnei *Florica Martin Ruja*, directoare a grădiniței din Micherechi, doamnei profesoa-

re de la Liceul Bălcescu, *Mariana Oros Martin*, și domnului director al școlii

Dumnezeu să-i binecuvânteze și să le dea viață veșnică. Dorim pentru cei care

din Micherechi, *Zoltan Ruja*, care au fost alături de noi în această zi deosebită. Totodată mulțumim tuturor celor ce au venit și ne-au onorat cu prezența, consăteni și din alte localități,

s-au botezat ca Dumnezeu să le dea harul să fie martori vii ai lui Isus Cristos și să rămână credincioși Lui până când Domnul slavei se va arăta pe norii cerului.

Pastor Teofil Tripo

La botez au fost invitați și au fost prezenți pastorii *Daniel Burtic*, directorul postului Radio Vocea Evanghe-

este o realitate spirituală (v. 3), realizată prin moartea și învierea împreună cu Cristos. Mesajul pastorului Da-

Patriarhul Teoctist ne îndeamnă la solidaritate

Cu ocazia praznicului Adormirii Maicii Domnului, Prea Fericitul Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a adresat un îndemn la solidaritate cu cei afectați de inundații: „În anul acesta, în mod special, când atâția frați de-ai noștri se află în suferință, sinistrați cum cunoaștem cu toții, și nu știm când vor înceta aceste manifestări ale naturii cu care Dumnezeu, în dreptatea Sa și milostivirea Sa dumnezeiască, ne arată cât de nevrednici suntem. Noi vedem în toate manifestările lui Dumnezeu tot iubirea sa. Când noi greșim, El și atunci ne iubește; pedepsindu-ne El ne iubește ca un Tată bun și nu încetează a nădăjdui și a vedea întoarcerea noastră la credința cea dreaptă. Să continuăm ajutoarele acestea pentru sinistrați, folosind această împrejurare, cunoscând că în felul acesta noi ne putem încrede în ajutorul și sprijinul de totdeauna al Maicii Domnului, aproape de Fiul său iubit, Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos”, a spus Patriarhul Teoctist.

Liturghie arhierească la Budapesta

Sâmbătă, 20 august, cu ocazia sărbătorii regelui ungar Sf. Ștefan, în biserica ortodoxă din piața Petőfi din Budapesta va avea loc o Sfântă Liturghie, săvârșită de PS Episcopul Ilarion, ierarhul Bisericii Ortodoxe Maghiare, slujbă la care sunt invitați și reprezentanții celorlalte biserici ortodoxe din această țară. Comunitatea ortodoxă română va fi reprezentată de Prea Sfinția Sa Sofronie, Episcopul Julei. Cu ocazia sărbătorii, după Sfânta Liturghie de la ora 10.00, va avea loc așezarea festivă în pronaosul bisericii a moaștelor Sf. Ștefan. E. I.

Tinerii creștini din lume se întâlnesc în Germania

Inițiativa organizării Zilelor Mondiale ale Tineretului Catolic a aparținut Papei Ioan Paul al II-lea și acestea se desfășoară în mod normal o dată la doi ani. Ultima mare întâlnire de acest fel a avut loc la Toronto, în Canada, în 2002.

Acum, după trei ani de pauză, circa un milion de tineri creștini din lumea întreagă se întâlnesc în perioada 16–21 august, la Köln, în Germania. La cea de-a XX-a Zi Mondială a Tineretului vor participa peste 2.000 de tineri catolici și ortodocși români.

Vineri, 19 august, Papa Benedict al XVI-lea se va întâlni cu 30 de înalți prelați ai bisericilor protestante și ortodoxe. Unul dintre primele gânduri exprimate de noul Papă de la Roma, imediat după alegerea sa ca Suveran Pontif, a fost dorința progresării pe calea ecumenismului. Conform Radio Deutsche Welle, Athanasios Basdeakis, referent ortodox la Centrul Ecume-

nic din Frankfurt, o instituție de cooperare a bisericilor creștine germane, este optimist în ceea ce privește apropierea Bisericii Catolice de cea Ortodoxă: „După tot ce-am citit în ultimele săptămâni și luni avem toate motivele să sperăm ca noul Papă să extindă și să consolideze contactele și legăturile cu bisericile ortodoxe. Cel mai important pas în acest sens este invitația adresată Papei de către Patriarhul Ecumenic, de a vizita Patriarhia Ecumenică, invitație care va fi onorată de către Sanctitatea Sa pe 30 noiembrie.”

Întâlnirea tinerilor cu Papa Benedict al XVI-lea va avea loc pe 20 august, în Mariensfeld, un mare parc din Köln. După o seară de priveghere în rugăciune, în care majoritatea participanților își vor petrece noaptea în aer liber, duminică, 21 august, Papa Benedict al XVI-lea va oficia liturghia de încheiere a manifestării.

E. Iova

Moment aniversar în viața Ierarhului Julei

Ziua de 14 august, ajunul marii sărbători a Adormirii Maicii Domnului, a fost pentru comunitatea ortodoxă română din Ungaria o zi deosebită: la această dată s-au împlinit 10 ani de la tunderea în monahism și hirotonirea întru preot a Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie. Ierarhul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria a vorbit despre însemnătatea acestui moment decisiv din viața sa în fața credincioșilor participanți la Sfânta Liturghie de duminică în Catedrala Sf. Nicolae din Jula.

Părintele Sofronie Drincoc s-a născut la Arad, în data de 3 noiembrie 1967. După studiile școlare și liceale din orașul natal, în perioada 1987–1993 a urmat Facultatea de Medici-

nă și Farmacie din Timișoara, după care, în anul 1995 a primit tunderea în monahism, având ca naș de călugărie pe Înalt Prea Sfințitul Serafim, Arhiepiscop român de Berlin și Mitropolit al Germaniei și Europei Centrale și de Nord. Din 1997, prin grija Prea Fericitului

Patriarh Teoctist, s-a mutat de la Arad la București, devenind secretar al Patriarhiei Române. La 15 decembrie 1998, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa plenară, l-a desemnat candidat la alegerea de Episcop pentru românii ortodocși din Ungaria. Prin alegerea sa în această funcție, s-a realizat o veche dorință a clerului și credincioșilor ortodocși români din Ungaria, care și-au dorit un ierarh care să fie o legătură vie cu Biserica-mamă din România și care să-i ajute în păstrarea Ortodoxiei și în conservarea limbii române pe aceste meleaguri.

Cu ocazia acestei aniversări îi dorim Prea Sfințitului Părinte Sofronie sănătate și multe bucurii în viață.

Colectivul redacțional

Maslu și parastas în bisericile noastre

Luna august, după se cunoaște deja de către credincioși, a adus mai multe slujbe care se săvârșesc mai rar în parohii. Astfel, în după-masa zilei de 14 a acestei luni, la Otlaca-Pustă s-a săvârșit Sfânta Taină a Maslului. Credincioșii din parohie au venit la biserică, unde pr. Ierom. Paisie Ion, împreună cu pr. Teodor Marc și pr. Florin Olteanu au săvârșit Sfânta Taină a Maslului, cerând iertarea și dezlegarea păcatelor credincioșilor aflați în diferite neputințe.

Ziua următoare, la sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, după-masă, s-a săvârșit aceeași Sfântă Taină și în parohia din Mice-rechi unde, alături de parohul Ioan Bun, pr. Aurel Becan și pr. Origen Sabău s-au rugat pentru însănătoșirea grabnică a celor aflați în neputințe și pentru iertarea păcatelor credincioșilor.

Pentru credincioșii din Săcal ziua de 15 august are o dublă însemnătate. Alături de faptul că se sărbătorește mutarea la cer a Maicii Domnului, mănăstirea din această localitate își sărbătorește și hramul. Slujba Sfintei Liturghii a fost săvârșită în această zi de către Arhim. Siluan și pr. Ierom.

Calinic de la Centrul Eparhial.

Un alt eveniment, de tristă amintire, este trecerea la cele veșnice, în urmă cu doi ani, a regretatului părinte Teodor Rocsin. În duminica de 7 august, familia îndoliată, împreună cu credin-

cioșii din sat, au venit la biserică pentru ca, după Sfânta Liturghie, să participe la slujba parastasului săvârșit în amintirea părintelui care timp de 45 de ani a fost un neobosit păstor de suflete în această comunitate.

T. Iova

Întâlnirea tinerilor ortodocși

În prima parte a lunii septembrie, în zilele de 9–11 a lunii, la Nyíregyháza, va avea loc întâlnirea tinerilor ortodocși din Ungaria, organizată de MORISZ.

Această manifestare a tinerilor este o bună ocazie pentru întâlnirea cu preoții

participanți, cererea de sfaturi duhovnicești și aprofundarea unor cunoștințe despre Biserică. Discuțiile libere în acest an vor avea ca temă principală: „Iisus Hristos, doctorul sufletelor și al trupurilor”.

T.I.

Știați că...

Pământul este o sferă imensă de rocă, care se rotește în spațiu. Nu este o sferă perfectă, căci este turtit la capete. Pământul măsoară aproximativ 40.000 km în jurul Ecuatorului și cântărește 6 miliarde de milioane tone. Ecuatorul este o linie imaginară care împarte Pământul în două. Jumătatea deasupra Ecuatorului se numește emisfera nordică, iar cea de sub el emisfera sudică.

Aproape trei sferturi din suprafața Pământului este acoperită de apă, iar uscatul constituie numai un sfert din suprafața lui și este împărțit în șase unități mari, numite continente. Cea mai mare parte a uscatului se află în emisfera nordică.

Europa

Acest continent este Europa, lipit de Asia în partea estică, cuprinzând aproape un sfert din fosta URSS. Pe continentul european se vorbesc foarte multe limbi.

Europa are o climă blândă, de aceea pământul de aici este foarte bun pentru agricultură. Peisajele sunt variate, de la munți cu piscuri înzăpezite la câmpii toride. Există de asemenea și resurse naturale cum ar fi cărbunele sau minereul de fier.

Doar 10 puncte pentru examenele de limbă

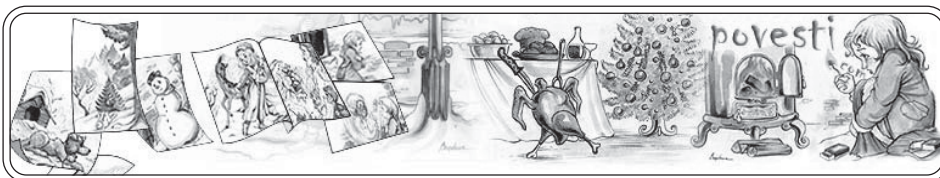
Conform unui proiect de decret al Ministerului Învățământului, începând de anul viitor, elevii care vor să-și continue studiile în învățământul superior pentru examenele de limbă vor primi doar 10 puncte în loc de 20, cum a fost până acum.

La o recentă conferință de presă, ministrul învățământului Magyar Bálint a prezentat modificările planuite pentru anul viitor, printre care s-a enumerat și reducerea punctajului pentru examenele de limbă. Scopul acestei modificări ar fi ca cunoștințele de limbă să nu fie prea determinante la admiterea reușită. (Ciuda-

tă hotărâre de la acel minister care până acum a încurajat – cu sume enorme – învățarea limbilor străine în rândul tinerilor.) Și pe mai de parte se pot lua în considerare două limbi, însă doar 10 puncte-plus se dau pentru examenul de grad superior, iar pentru cel de grad mediu 7 puncte.

Această modificare va tulbura cu siguranță elevii de naționalitate, pentru care, până acum, a fost un mare avantaj cunoașterea unei limbi în plus. Așadar, din 2006 și tinerii români din Ungaria vor fi nevoiți să depună un efort sporit pentru înlocuirea celor 10 puncte pierdute.

R. Păcș

Frumoasa din pădurea adormită (I)

A fost odată un rege și o regină care nu aveau copii. Și erau tare mândriți, cât nu se poate spune. În cele din urmă, regina aduse pe lume o fată. Se făcu un botez de pomină, la care micuța prințesă avu drept nașe șapte ursitoare din țară, fiecare dintre ele făcându-i câte un dar.

După ceremonie, oaspeții se întoarseră la palatul regelui, unde se dădea un ospăț în cinstea ursitoarelor. Dinaintea fiecăruia era pus un tacâm minunat, și anume o furculiță și un cuțit de aur, împodobite cu diamante și rubine. După ce se așezară cu toții la masă, iată că se pomeniră în încăpere cu o ursitoare bătrână, care nu fusese poftită fiindcă nu mai ieșise dintr-un turn vreme de peste cincizeci de ani și o credeau moartă.

Regele porunci să i se dea un tacâm, dar acesta nu era din aur. Bătrâna se socoti nedreptățită și mormăi câteva amenințări printre dinți.

Una dintre ursitoarele tinere, care era în apropierea ei, auzi amenințarea. Ea se gândi că bătrâna ursitoare putea să facă un dar supărător micuței prințese.

Când se ridică de la masă, această ursitoare se strecura nevăzută după o perdea, ca să rămână cea din urmă, pentru a putea dregera răul. Între timp, celelalte ursitoare începură să-i împartă daruri prințesei. Cea mai tânără îi dăruie frumusețea, a doua, înțelepciunea, a treia, blândețea, a patra îi ura

să danseze ca nimeni alta, a cincea, să cânte ca o privilegiatoare, a șasea, să cânte la toate instrumentele muzicale.

Când veni rândul celei bătrâne, ea prevesti că prințesa se va înțepa în deget cu un fus și că din asta i se va trage moartea. Prevestirea aceasta cumplită îi făcu să se cutremure pe toți cei de față, care aveau lacrimi în ochi. Dar deodată răsări din spatele perdelei ursitoarea cea tânără și rosti cu glas tare:

– Veniți-vă în fire, o rege și tu, regină, fetița voastră nu va muri. E drept că nu mai pot să desfac ceea ce i-a fost menit, și prințesa se va înțepa într-un fus, dar, în loc să moară, va cădea într-un somn adânc, care va ține o sută de ani, la capătul căroră un tânăr fecior de domn va veni și o va deștepta.

Pentru a ocoli această nenorocire, regele dădu poruncă să nu se mai foloseas-

că nimeni de fuse sub amenințarea pedepsei cu moartea.

Au trecut vreo cincisprezece, șaisprezece ani, pe când regele și regina s-au dus la unul din castelele lor, unde s-a întâmplat ca tânără prințesă să întâlnească o bătrână care torcea. Ea folosea fusul, pentru că porunca regelui nu ajunsese la urechile ei.

– Ce faci acolo, măicuță? o întreabă prințesa.

– Iacă torc, frumoasa mea copilă, îi răspunse bătrâna, neștiind cine e fata.

– Vai, ce minunat este, a continuat prințesa, cum faci? Dă-mi și mie fusul o clipă, te rog!

Luă fusul, se înțepă în deget și căzu imediat leșinată. Bătrâna strigă după ajutor. Oamenii veniră repede, din toate părțile. O stropiră pe prințesă cu apă pe față, îi frecară tâmpile, dar nimic n-o putea readuce în simțire.

Regele, care se înapoiase, auzi zarva și își aminti povestea ursitoare. Porunci ca prințesa să fie culcată în cea mai frumoasă odaie din palat, pe un pat cu broderii din aur și argint.

Prințesa era frumoasă ca lumina zilei, căci somnul nu-i răpise nici culorile vii ale feței, nici bujorii din obraji, nici culoarea buzelor trandafirii. Doar ochii îi avea închiși. De altfel, respira ușor, așa că îți puteai da seama că nu murise.

(Continuare în nr. următor)

Tinerii, păstrători ai obiceiurilor din bătrâni, s-au întâlnit la Micherechi

Pentru prima dată, copiii uneia din cele mai mari comunități românești din Ungaria, Micherechi, au avut parte de o săptămână în cursul căreia au putut, unii să-și însușească primii pași din dansurile bătrânilor, iar alții să îi îmbogățească sau perfecționeze pe cei deja învățați. În perioada 8-13 august, în organizarea Casei de Cultură, s-a desfășurat prima tabără de dansuri populare românești din Micherechi.

Când am sosit la Casa de Cultură din Micherechi, unde s-a desfășurat o bună parte a programelor, am fost întâmpinat de o sală plină cu copiii care dansau, în mai multe echipe. Fetele formaseră un cerc și se învârtteau, una dintre ele cântând monoton câteva sunete la o vioară. În fața scenei, un alt grup de băieți, făcuseră un cerc în jurul lui Zoltan Cserhâti, repetând câteva mișcări poate clasice, așa putea să spun, ale dansului din Micherechi. Iarși, o a treia grupă, cei avansați, erau pe scenă, exersând o coregrafie sub îndrumarea lui Patyi Zoltán, conducătorul taberei. În acest vălmășag, am început să caut să stau de vorbă cu realizatorii taberei.

— E pentru prima dată când se organizează la Micherechi tabără de dansuri populare. De unde a venit ideea realizării ei? am întrebat-o pe profesoara Maria Boca, organizatoarea taberei.

— Ideea nici nu mai știu de unde a venit. Ne-am gândit că ar fi bine ca copiii să fie împreună cât mai mult și în cursul verii, când nu pot veni toți la toate repetițiile. Așa că ne-am gândit să realizăm această tabără care, de fapt, nu este numai una de dansuri populare. Aici, copiii pot face cunoștință și cu diferitele ramuri ale artei populare, prin programul întocmit de noi. Le-am făcut un program bogat, de

dansuri, de cunoștințe de artă populară, cu programe sportive, etc. Deși ne-a fost greu, ne-a sprijinit și Coaliția Românilor din Ungaria, și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria. Și, împreună cu Primăria, facem tot posibilul ca copiii să se simtă cât mai bine.

— Câți copii sunt în tabără?

— Avem 40 de copii sosiți din Leta Mare, Otlaca-Pustă, din Mădăras (România) și din Micherechi, desigur. Aceștia au vârstă de școală generală, iar alături de ei participă și dansatorii noștri care îl ajută pe Patyi Zoli în învățarea dansurilor populare. Iar, pe lângă acestea, programul cuprinde și cântece populare tradiționale din sat și strigături noi, pentru că cele cunoscute sunt cam puține. Alături de asta, am avut și oaspeți mai în vârstă, ca Teodor Boca din Jula, odinioară dansator și el. Le-a povestit copiilor cum au dansat, cine au fost conducătorii pe vremuri, pe unde a umblat cu echipa de dansuri, iar în final a și dansat puțin, arătându-le copiilor câteva mișcări noi pentru ei, dar care, de fapt, sunt vechi. Iar vineri ne-a vizitat un dansator din Aletea, Lajkó Levente, cu care echipa noastră a dansat împreună la concursul „Cine ce știe”. În încheierea taberei, am avut un program de gală, prezentat la Festivalul Castraveților. Pentru aceea

am și ales această săptămână ca perioada desfășurării taberei, ca să fie legată de acest festival. Finalul taberei a fost, să zicem așa, deschiderea festivalului.

— Cine sunt cei care mai ajută munca lui Patyi Zoli?

— Sunt Robert Marc, Ioan Gomboș, Mihai Ardelean, Nandor Cozma, Otto Pușcar, Zoltan Cerhati și, în fiecare după-masă, au venit muzicanții Ioan Covaci și Vasile Sabău să le cânte copiilor.

Patyi Zoltán este conducătorul Echipei de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” începând cu anul 1992. Cu tânărul coregraf am discutat despre succesele și realizările perioadei de mai bine de un deceniu.

— Am venit cu mare dragoste la Micherechi, la fel cum simt și azi. Între timp, aceasta este a patra generație cu care mă ocup și copiii vin cu aceeași însuflețire. Poate, cu trupa veche am realizat mai multe, dar munca este aceeași, iar copiilor le place la fel de mult să danseze.

— În mijlocul verii, ai venit din nou la Micherechi. Cum au trecut aceste câteva zile în tabără?

— De fapt, când am conceput programul din această săptămână, ne-am gândit să fie mai mult o tabără de relaxare. Era ceva mult prea tensionat, prea monoton pentru copii dacă dansam ore întregi în fiecare zi. Așa că am completat programul cu diferite concursuri și programe sportive. Sunt mai

mulți copii, unii începători iar alții avansați, și trebuie să fim atenți cu toți, ca să poată învăța ceva. Să nu se plictisească nici unii, nici alții.

— Copiii veniți din alte părți cum au reușit să se integreze în cercul de copii deja format la Micherechi?

— Acest lucru l-am lăsat în seama copiilor. Am inventat jocuri formatoare de echipă. I-am împărțit în mai multe grupe și i-am pus să rezolve diferite probleme. În acest timp, s-au și împrietenit.

— Revenind la dansurile populare, cum ai reușit să te ocupi cu toți copiii?

— Cu cei din Leta Mare și cu cei veniți din România am făcut separat pașii începători, trei dansuri ușoare din Micherechi, exerciții de ritm, deci lucruri de bază. Cu cei mai mari am mers în

continuare, ca la repetiții.

— Cu cei mari ați învățat și ceva nou sau v-ați rezumat la finisarea dansurilor deja cunoscute?

— Mereu avem ce face. Am făcut și lucruri noi, le-am mai repetat și pe cele mai vechi. Dar, în general încerc să lucrez cu toți copiii în așa fel încât să le captez atenția. Și văd că vin din plăcere, și repetă mișcările fără întrerupere. Le place mult.

— Cum îi vezi pe cei noi, sunt copii talentați între ei?

— Da, sunt câțiva. Cu cei mai mici am și stabilit deja că din toamnă intrăm în programul normal, iar la întâlnirile de dans de duminică o să ne ocupăm în mod separat de cei mici. Până acum sunt mulțumit și sper ca echipa de dansuri din Micherechi să nu rămână niciodată fără urmași.

Toma Iova

Excursia șercădanilor în zona Făgetului

În organizarea Autogubernării Românești din Șercad, un grup din mica noastră comunitate a făcut o vizită în România între 5-7 august. Am fost emoționați, fiindcă am așteptat cu toții foarte mult ocazia să fim iarăși împreună.

Abia am trecut granița, au și apărut prăjiturile, pogăcițele, scoverzile și sticlele din bagaje, arătând că toți am fost pregătiți de excursie. Sosind la Timișoara

am făcut o mică plimbare în centrul orașului, vizitând și catedrala mitropolitană. După prânz ne-am oprit pentru un scurt timp și în orașul Lugoj. La hotelul Padeșul din Făget am fost așteptați deja de ghidul nostru *Ion Olteanu*, directorul casei de cultură. După ce ne-am despachetat și ne-am odihnit puțin, a urmat cina la restaurantul hotelului, care nu a fost lipsită de muzică și dans.

Sâmbătă dimineața am fost invitați la primăria orașului. Domnul primar *Dorel Covaci* ne-a povestit despre trecutul și prezentul orașului, schițând și câteva scopuri pentru viitor. A accentuat importanța legăturilor frățesti dintre Făget și multe orașe din lume, printre care se găsesc și Szekszárd și Aletea din Ungaria. Apoi toată ziua am călătorit. Am vizitat mănăstirea „Izvorul lui Miron”, ctitoria primului patriarh, unde cei șapte călugări au ținut slujba în cadrul sărbătorii religioase „Schimbarea la față”. Mănăstirea din Luncani acum se construiește, cu ajutorul donatorilor, la 900 de metri altitudine. Împreună cu cele cinci măicuțe am luat masa de post. Spre hotel am stat la complexul turistic de la Valea lui Liman și la mănăstirea maicilor de la Fărdea.

La Dumbrava am vizitat familia lui *Ioan Nagy*. Ei se ocupă cu prelucrarea lutului, formând obiecte cu motive tradiționale și mo-

derne. Nici seara aceasta nu a putut trece fără dans. Domnul Olteanu ne-a invitat la discoteca învecinată, unde ne-am distrat până în zori alături de tinerii localnici.

Duminică ne-am întors spre casă. La Săvârșin am vizitat castelul regal, unde câteodată și în zilele noastre poți să ai norocul să întâlnești membrii familiei regale române. La complexul de băi din Lipova am fost primiți de domnul *Constan-*

tin Miloș, unde după prânz, cei mai curajoși au făcut și baie.

Obosiți puțin, dar cu multe amintiri frumoase, ne-am întors acasă. Spre casă, încă în autobuz, am constatat cu toții că ce bine ar fi dacă și la anul am avea parte de o astfel de excursie, în organizarea căreia am fost ajutați și de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, cărora le mulțumim și pe această cale. **Ana Rocsin Sárközi**

La Festivalul Lubeniței au participat și românii

Ediția din acest an, cea de-a XI-a, a Festivalului Lubeniței din Medgyesegyháza s-a desfășurat între 12-14 august și a atras multă lume, atât din loc, cât și din localitățile învecinate, oferind programe variate și distractive pe placul tuturor. Iubitorii dansurilor populare au avut prilejul să se întâlnească și cu folclorul naționalităților conlocuitoare în această zonă.

Sâmbătă înainte de masă, pe scena festivalului au răsunat cântece și melodii de dansuri populare românești, slovacești și ungurești, interpretate de ansambluri din Șiria (România), Tótkomlós și Medgyesegyháza. Oaspeții din România au fost invitați de autogovernarea română din loc, care și ea a contribuit la organizarea acestei gale folclorice. „De

când ne-am înființat în anul 2002 în fiecare an participăm la Festivalul Lubeniței. Totdeauna primim o oră, ca și celelalte naționalități, și totdeauna aducem din România formații folclorice”, a început să ne povestească *Daniel Negrea*, președintele autogubernării românești. „Noi demult cunoaștem Formația Șiriana din Șiria. Chiar de când lucram la Otlaca-Pustă (Șiria fiind înfrățită cu micuța lo-

calitate bichișeană), deci aproape de zece ani, și totdeauna am avut relații foarte bune. Am știut că Șiriana este un ansamblu recunoscut pe plan național în România. Pentru aceasta ne-am gândit la această formație.”

Firește gala folclorică a fost doar unul dintre programele festivalului. „Eu particip, ca reprezentant al minorității române de aici, la toate evenimentele din aceste trei zile cât se desfășoară festivalul. Toate programele îmi plac, dar în special admir formațiile de dansuri populare”, ne-a mărturisit profesorul *Negrea*.

Autogovernarea Românească din Medgyesegyhá-

za este în al treilea an de existență. „În 2002 s-a înființat prima dată aici o autogovernare românească și sperăm că vom reuși să candidăm din nou și în 2006. Cei aproape 250 de români din comună ne contactează, ne cer ajutorul. Am fost căutați să facem demersuri privind introducerea programului românesc pe cablu, să organizăm excursii în România. Excursiile din Valea Ierii, Moneasa au fost foarte reușite. La anul vrem să-i ducem pe copiii din Medgyes și la Brașov. Mulți s-au întrebat, cum sunt atât de mulți români aici, într-o localitate ungurească? Românii din Medgyesegyháza provin din satele învecina-

te, din Otlaca-Pustă, Bodzás, Chitighaz, Micherechi. Pe lângă românii autohtoni însă, sunt și români care au venit din România. Pe cât e posibil noi încercăm să-i ajutăm pe românii de aici care de multe ori vin la noi și cu propuneri. De exemplu să înființăm cercul de română la școala din localitate, fapt pentru care noi deja ne-am interesat, am vorbit cu directorul școlii, cu primarul comunei, cu membrii autogubernării locale și chiar din septembrie, așa se prevede, vom porni acest cerc de română”, am aflat de la *Daniel Negrea* în legătură cu planurile de viitor ale românilor din Medgyesegyháza.

Adam Bauer

Foto: Ioan Ruja

mtv
24 august,
miercuri,
ora 13.28

m2
25 august,
joi,
ora 14.27

Dr. Antonie Plămădeală

Viața și pătimirea sfinților Brâncoveni

Sfântul martir Constantin Brâncoveanu, domnitor în Țara Românească între 1688–1714, este unul din marii domnitori ai românilor, rămas în amintirea tuturor generațiilor ca „Brâncoveanu Constantin / Boier vechi și domn creștin”.

Așa l-a cântat poporul în baladă, cinstindu-i neamul de viață veche și faptul că s-a arătat în toată viața lui, până la moarte, a fi bun creștin, cu credința și cu fapta.

S-a născut în localitatea Brâncoveni din părțile Româniului și a avut printre strămoșii după tată pe Matei Basarab (domn, 1632–1654), ctitor de biserici și mănăstiri, iar după mamă era nepot al domnitorului Șerban Cantacuzino.

Din pruncie rămânând fără tată, a fost crescut în frica lui Dumnezeu de mama sa Stanca și de unchiul său, învățatul stolnic Constantin Cantacuzino. Aceștia i-au dat o bună educație religioasă, iar stolnicul i-a fost îndrumător bun în dobândirea unei culturi cum puținii o puteau avea în vremea aceea.

La moartea voievodului Șerban Cantacuzino, în 29 de zile ale lunii octombrie 1688, boierii și toți dregătorii țării l-au rugat pe Constantin Brâncoveanu să primească domnia. Au trebuit să stăruiască mult pentru că Brâncoveanu spunea într-una că-i este de ajuns ceea ce i-a dat Dumnezeu, și nu mai voiește nici o mărime lumească. Numai când i-au spus că este vrerea țării, ca el s-o apere de dușmani, să-i apere credința și să-i asigure liniștea și pacea, atunci a primit.

A fost uns domn de către Mitropolitul Țării Românești, Teodosie.

Cel dintâi lucru pe care l-a făcut a fost să continue tipărirea Bibliei de la București (1688), prima Biblie completă în românește în cea mai frumoasă limbă românească pe înțelesul tuturor românilor din Țara Românească, din Dobrogea, din Oltenia, din Moldova, din Banat și din Ardeal, Crișana și Maramureș. Până în zilele noastre oricine o poate citi și înțelege și, în cea mai mare parte, traducătorii mai noi au menținut limba ca un fagure de miere, cu miros de bună mireasmă

duhovnicească și cu grai de vechi cazanii, a Bibliei de la București.

Binecredinciosul voievod Constantin Brâncoveanu și-a rânduit domnia cu multă înțelepciune, așa încât pe pământul țării, în toată domnia lui de 25 de ani, țara n-a cunoscut război, deși era înconjurat de trei imperii care o dușmăneau: cel rusesc, cel turcesc și cel austriac. Cu mult tact a știut să apere țara de toți și, în felul acesta a înflorit în țară credința, prin ridicarea de multe lăcașuri de închinăciune și cultură, prin tipărirea de multe cărți, mai ales religioase. De la dânsul au rămas palate frumoase în „stil brâncovenesc” la Mogoșoaia, la Buzău la episcopie, la mănăstirea Sâmbăta, acestea două din urmă restaurate în vremea noastră de mitropolitul Antonie al Ardealului, fost înainte episcop al Buzăului. Constantin Brâncoveanu a fost contemporan cu Sfântul Mitropolit Martir Antim Ivireanu, mare predicator și întemeietor de tipografii.

Precum binecredinciosul voievod Ștefan cel Mare și Sfânt în Moldova, tot așa și binecredinciosul voievod Constantin Brâncoveanu a zidit biserici și mănăstiri frumoase spre slava lui Dumnezeu, atât în Țara Românească, precum și în Transilvania pe care el o știa și o voia românească, deși

era sub stăpânire. Astfel sunt: mănăstirea Hurezi din Oltenia, mănăstirea de la Sâmbăta de Sus din părțile Făgărașilor, o biserică din Făgăraș, o biserică în Râmnicul Sărat și biserica Sf. Gheorghe din București. Alte biserici a zidit la Brâncoveni, Surpatele, Viforâta ș.a.

A trimis cărți de cult tipărite la București sau la Snagov, și tipografi și tipografii în părțile Arabiei, Siriei și Caucazului. A ajutat cu bani, odoare bisericești, veșminte și alte bunuri materiale mănăstirea Sf. Ecaterina din Muntele Athos, căzute în vremea aceea sub stăpânire turcească.

A apărut ortodoxia ardeleană, scoțându-l din închisoare pe sfântul mitropolit Sava Brancovici, închis pentru că n-a vrut să treacă la calvinism. A dat moșia Merișanilor, mitropolitului Atanasie al Ardealului, ca să nu se lase ispitit de daruri catolice și să oropsească ortodoxia, ceea ce acesta n-a înțeles și a trecut totuși la uniaticism, deși jurase credință și voievodului și mitropolitului Teodosie din Țara Românească de care fusese hirotonit.

Dar iată că vechii lui dușmani, turcii, s-au supărat pe el că nu li se supunea și, scrie cronicarul: „Se întâmplă deci ca, în Săptămâna Patimilor, în anul de la Hristos 1714, a trimis sulta-

nul turcilor, Ahmed al III-lea, mulțime de ostași de l-au luat pe Constantin Vodă cu fiii și ginerii săi și, în jalea tuturor locuitorilor orașului București, l-au dus la alta Poartă la Constantinopol. Aici creștinul voievod și fiul său cel mare au fost chinuți cumplit de către necredincioși vreme de patru luni, fiind supuși la amarnice suferințe”.

În cele din urmă au fost arestați toți copiii lui Constantin Brâncoveanu și sfetnicul său Ianache, și închiși la Edicule, închisoarea celor 7 turnuri din Constantinopol. Toți au fost condamnați la moarte, ca să nu mai rămână parte bărbătească din neamul domnitorului. Li s-a propus să treacă la mahomedanism, ca să-și salveze viețile, căci așa era legea lor turcească: dacă un creștin condamnat la moarte primea să treacă la mahomedanism, era iertat de condamnare.

Tradiția ne spune că cel mai mic dintre copii, Matei, înfricoșat, ar fi fost ispitit să se turcească.

– Fiul meu drag, a spus Constantin Brâncoveanu, nu vei putea trăi cu rușinea de a-ți fi trădat și credința și neamul! La ce bun să-ți salvezi o astfel de viață?

– Iartă-mă tată, a zis copilul, și s-a dus cel dintâi spre butucul pe care și-a pus capul, iar călăul i l-a tăiat.

Au urmat la tăiere ceilalți copii, Radu, Ștefan și Constantin și Ianache sfetnicul, ultimul fiind tăiat capul domnitorului, lăsat ultimul anume ca să vadă și să suferă întreaga groază a uciderii celor dragi ai săi.

Toți au murit, pentru că n-au acceptat să se lepede de credința lor ortodoxă.

Așa au devenit martiri ai lui Hristos și sfinți.

Dacă s-ar fi lepădat de Hristos și de credința ortodoxă, toți s-ar fi salvat și, poate, Brâncoveanu și-ar fi recăpătat și tronul.

Aceștia s-au petrecut în ziua praznicului Adormirii Maicii Domnului, 15 august 1714, în ziua în care domnitorul împlinea 60 ani, iar Doamna Marica ar fi trebuit să-și serbeze ziua numelui.

Necredincioșii au aruncat trupurile martirilor în mare. Creștinii din Constantinopol, rugați de Doamna Marica, le-au pescuit trupurile și

le-au îngropat în insula Halki din Marea Marmara, în biserica mănăstirii Maicii Domnului.

Doamna Marica a adus pe ascuns capul domnitorului la București și l-a înmormântat în biserica Sf. Gheorghe, ctitoria sa, însemnând locul pe candela de argint de deasupra mormântului. Pe piatra de deasupra mormântului n-a scris nimic, pentru ca turcii să nu afle și să profaneze mormântul.

Candela arde și astăzi acolo, luminând amintirea voievodului martir Constantin Brâncoveanu, a fiilor săi martiri Constantin, Ștefan, Radu și Matei și a sfetnicului martir Ianache.

Au fost canonizați de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la 20 iunie 1992.

Biserica mănăstirii „Brâncoveanu” din Sâmbăta de Sus, de el zidită, a fost dăruită în 1785 de un general austriac numit Preiss, pentru că monahii de aici n-au vrut să treacă la catolicism. A stat ruinată, pradă ploilor, vânturilor și zăpezii, mai mult de 150 de ani. Mitropoliții Transilvaniei de sub stăpânire ungurească și austriacă n-au avut voie s-o restaureze. Se știe din istorie că ruinele au fost vizitate cu durere de marele mitropolit Andrei Șaguna (†1873) căruia nu i s-a permis s-o reînvieze. Ea a fost restaurată după Unirea Transilvaniei cu țara Mamă (1918), începând cu anul 1926 de către Mitropolitul Nicolae Bălan.

Din chilii, trapeză, gospodărie, n-a mai rămas absolut nimic, nici măcar ruine. În jurul biseriței au crescut iarba și copaci.

În anul 1985, când se împlineau 200 de ani de la dăruirea mănăstirii, incinta cu chilii, trapeză, foișoare sculptate în piatră și parclis, a fost din temelii rezidită de Mitropolitul Antonie Plămădeală. Mănăstirea a fost sfințită la 15 august 1993 de către SS Patriarhul Constantinopolului Bartolomeu I, de PF Patriarh Teoctist al României, de Mitropolitul ctitor Antonie al Transilvaniei, Crișanei și Maramureșului și de alți mitropoliți și episcopi din România, în prezența a sute de clerici și zeci de mii de credincioși.

Brâncovenii au murit pentru credință.

Am făcut toate examenele într-o luni. Jenny în cursul zilei, eu, după orele de serviciu (aveam de lucru până peste cap). Vineri, în aceeași săptămână, doctorul Sheppard a chemat-o pe Jenny din nou, explicându-i că asistenta încurcase niște lame și că voia să verifice anumite lucruri încă o dată. Când Jenny mi-a relatat a doua vizită la doctor, am început să bănuiesc că... insuficiența fusese depistată... de partea ei. Cred că la fel bănuia și ea. Sora care încurcă lamele era un banc răsuflat.

Când doctorul Sheppard mi-a telefonat personal la

Erich Segal

Poveste de iubire (3)

(fragmente)

Sheppard pronunțase sentința începea să mă intrige. Tăcuse imediat; am dedus așadar că aștepta din partea mea să fac o declarație.

– O.K., nu-i nici o nenorocire: deci vom înfia copii. De fapt, domnule doctor, important e să ne iubim, nu-i așa?

Și atunci mi-a spus.

– Oliver, problema e mult mai serioasă. Jenny este grav bolnavă.

– Și-a luat-o de bună?
– Cred că da.
– Când trebuie să-i spunem adevărul?

– În situația actuală acest lucru depinde exclusiv de dumneata.

De mine! Dumnezeu, mi se tăiase complet răsuflarea.

Doctorul mi-a explicat apoi că tratamentul leucemiei de care suferea Jenny nu putea consta decât din paliative: puteau fi ușurate suferințele fizice, se puteau provoca oarecare întârzieri, dar nu putea fi oprit mersul ireversibil al bolii. Așadar, în clipa aceea, totul depindea de mine. Puteam să mai amâne terapia doar pentru scurt timp.

Ceea ce mă înnebunea literalmente era insuportabila obscenitate a tot ceea ce se întâmpla.

– Domnule doctor, dar n-are nici douăzeci și patru de ani! am început să-i strig lui Sheppard.

Aprobă din cap fără pic de nervozitate. Știa perfect câți ani avea Jenny, înțelegea și ce se petrece acum în sufletul meu. După un timp, am înțeles că n-avea nici un rost; oricum, nu mă puteam eterniza în cabinetul celui om. L-am mai întrebat o dată ce să fac; sau mai bine zis cum ar trebui să procedez. Mi-a spus să mă comport cât mai normal cu putință, cât mai mult timp cu putință. I-am mulțumit și am plecat.

„Dumnezeule, normal. Normal.”

Când am ajuns acasă, Jenny arăta mai trasă la față, puțin lividă, dar ideea mea năstrușnică speram să-i readucă culoarea în obraji.

– Ghici care-i noutatea, stimată doamnă! am început eu.

– Te-au dat afară, își dădu cu părerea optimista doamnă Barrett.

– Nu. Dimpotrivă, i-am răspuns scoțând din buzunar biletele. Plecăm! Luăm avionul! Măine seară suntem la Paris!

– Nici pomeneală, Oliver, spuse ea. Dar pe un ton foarte calm, fără verva ei ironic-agresivă de rigoare. Suna aproape a alinare: „Nici pomeneală, Oliver.”

– Na-ți-o bună! Cum adică „nici pomeneală”? Te rog să-mi explici.

– Lasă, Ollie, reluă ea cu blândețe, nu de asta o să ne ardă acum.

– Ce vrei să spui cu asta?

– Vreau să spun că n-am nici o nevoie de Paris. Nu vreau la Paris. Te vreau pe tine.

– Păi sunt al tău, scum-po! am întrerupt-o eu mi-mând o falsă veselie.

– Apoi am nevoie de timp, continuă ea – ceea ce tu nu-mi poți da...

Atunci am privit-o în ochi. Erau inefabil de triști, dar triști într-un fel cum singur eu puteam pricepe. Îmi mărturiseau că-i pare rău.

Că-i pare rău pentru mine.

Am rămas o clipă, în tăcere, unul în brațele celui-lalt. Dacă unul din doi avea să plângă, dă Doamne să plângă și celălalt, să fim împreună. Dar mai bine, nici unul să nu plângă!

Jenny mi-a explicat atunci cum se simțise „lamentabil de prost”: se dusese deci singură la doctorul Sheppard, dar nu pentru o consultație, ci ca să-i ceară socoteală: „Vă rog să-mi spuneți drept în față ce-i cu mine.”

Și mi-a spus.

Acum, cel puțin, nu mă mai întorcean acasă cu frică în sân, nu mă mai teroriza ideea că trebuie să acționez „normal”. Împărțeam din nou absolut totul, chiar dacă de astă dată era vorba și de înfiorătoare cunoaștere a faptului că zilele noastre împreună se împuținaseră și erau numărate.

Erau lucruri de discutat, din acelea pe care cuplurile în vârstă de douăzeci și patru de ani nu le discută în mod obișnuit.

– Contez pe tine să fii tare – e doar specialitatea ta ca jucător de hochei..., spunea ea.

– Tare, tare, răspundeam eu, întrebându-mă în gând dacă atotștiutoarea Jenny ghicea cumva că machistul din mine era acum înspăimântat.

– Mă refer la Phil, continuă ea. O să fie cel mai greu pentru el. Tu la urma urmei, vei fi „văduvul vesel.”

– N-o să fiu vesel, întreprueam eu.

– Ba vei fi; e un ordin. Vreau să fii vesel, Ollie, O.K.?

– O.K.

– O.K.

„Jonas and Marsh” devenisem aproape sigur. „Dacă aș fi bun să trec două minute pe la el la cabinet, în drum de la birou spre casă.” Când am înțeles din acestea că nici măcar nu urma să fie o discuție în trei („Am vorbit cu doamna Barrett în cursul zilei, ceva mai devreme”), bănuielile mele se confirmară din plin. Jenny nu putea avea copii. Ei, dar hai: pentru moment, să nu uităm că Sheppard însuși pomenise de eventualitatea unor soluții de genul intervențiilor chirurgicale corective etc. Nu mă mai puteam concentra deloc; era nebunie curată să mă perpelesc așteptând până la cinci după-masă. Am telefonat de astă dată eu lui Sheppard, ca să-l întreb dacă nu mă putea primi mai devreme în cursul după-amiezei. A fost de acord.

– Acum știți a cui e vina? I-am luat eu de-a dreptul.

– Nu cred c-aș îndrăzni să spun „vină” Oliver, mi-a răspuns el.

– Bun. Probabil știți acum care din doi suferă de „defecțiuni funcționale”?

– Da, Jenny.

Mă așteptasem mai mult sau mai puțin la acest răspuns, dar felul în care

– Dacă sunteți bun, ce vreți să spuneți prin „grav bolnavă”?

– Va muri curând, Oliver.

– Dar asta-i imposibil, am răspuns.

Și așteptam să-mi spună mai departe că totul nu-i decât o abominabilă farsă.

– Da, Oliver, va muri, repetă el. Regret extrem de mult că trebuie să-ți spun lucrul acesta.

Am insistat asupra ipotezei unei erori posibile – cine știe, poate că tâmpita de soră amestecase lamele iar, că apăsase pe un buton greșit la raze, sau Dumnezeu știu eu ce. Mi-a repetat cu foarte multă simpatie în ton că analizele lui Jenny fuseseră repetate de trei ori. Nu exista absolut nici o îndoială asupra diagnosticului. Evident, dacă doream, ne putea trimite și la un hematolog. În fond, ar fi de părere să...

L-am oprit brusc cu o mișcare din mână. Simțeam nevoia unei clipe de tăcere. O tăcere în care să mă confund, măcar pentru o singură clipă. Atunci mi-a venit în minte și am întrebat:

– Ce i-ați spus lui Jenny, domnule doctor?

– Că sunteți amândoi perfect sănătoși.

Maia Morgenstern pe o scenă din Budapesta

În cadrul Festivalului Estival Evreiesc din Ungaria, între 28 august – 5 septembrie sunt anunțate numeroase programe nu numai în Capitală, ci și în provincie. Concerte de muzică klezmer, seminar de cantori, expoziții și spectacole teatrale vor îmbogăți paleta Festivalului. În acest cadru, o „specialitate” teatrală o va constitui punerea în scenă a piesei „Marienbad” la Teatrul Central (Belvárosi), în care rolul principal va fi interpretat de renumita actriță bucureșteană *Maia Morgenstern*.

A murit Miss Ellie din Dallas

Actrița americană *Barbara Bel Geddes*, cunoscută mai ales pentru rolul lui Miss

Ellie Ewing în serialul de televiziune „Dallas”, s-a stins din viață la vârsta de 82 de ani. Fosta actriță de teatru și film a murit de cancer pulmonar, la casa ei din Northeast Harbor, Maine. Rolul lui Miss Ellie, pe care l-a jucat din 1978 până în 1990, a făcut-o cunoscută unei noi generații de fani. Rolul i-a adus și un premiu Emmy pentru cea mai bună actriță în 1980.

Nevastă uitată la benzinărie

Un bărbat din Macedonia aflat în concediu și-a uitat soția într-o benzinărie din Italia și nu și-a dat seama că aceasta lipsește decât șase ore mai târziu, transmite agenția de presă Ansa.

Cei doi soți călătoreau împreună cu copilul lor de patru ani spre Germania. La un moment dat au oprit la o stație de benzină în orașul italian Pesaro. După ce bărbatul a făcut plinul s-a urcat în mașină și a plecat, fără

să observe că soția lui în vârstă de 30 de ani lipsea de lângă el.

Femeia, de origine georgiană, care nu avea nici bani, nici acte asupra ei, a contactat poliția, care a dat de urma soțului în Milano, la 340 de kilometri de Pesaro. Soțul uituc a explicat poliției că nu și-a abandonat soția în mod intenționat, ci pur și simplu nu a observat dispariția ei.

„Bebeloi” de peste 6 kilograme

Bolivianca *Angelica Ulloa* are toate șansele să intre în Cartea Recordurilor, după ce a născut un băiețel care cântărește exact 6,03 kilograme. Copilul măsoară 54 de cen-

timetri și este cel mai mare copil născut în Bolivia, afirmă doctorii care l-au adus pe lume. Acesta e al șaselea copil al femeii în vârstă de 34 ani.

Mort după 50 de ore petrecute la calculator

Un sud-coreean de 28 de ani a murit de epuizare, într-un Internet-cafe, după ce s-a jucat non-stop timp de 50 de ore. Bărbatul, din orașul Taegu, s-a prăbușit după ce a mâncat foarte puțin și nu a dormit deloc, refuzând să renunțe la jocul pe care îl începuse, *Starcraft*. Tânărul a fost dus la spital, însă a murit din cauza unui atac de cord.

Excursii la Lună

Pentru 100 de milioane de dolari, viitorii turiști ai spațiului se vor putea imbarca pentru o călătorie în jurul Lunii începând din 2008, după cum promite o societate americană asociată la Agenția spațială rusă. „Pentru prima dată în istorie, o societate privată organizează o astfel de misiune înspre Lună. Ultimul astronaut s-a întors de acolo acum 32 de ani. A trecut ceva vreme. Este timpul să ne întoarcem”, a dat asigurări *Eric Anderson*, directorul general al companiei *Space Adventures*, care a trimis în 2001 în spațiu prima persoană privată, pe omul de afaceri american *Dennis Tito*.

În 2008, doi turiști se vor putea imbarca la bordul unei navete *Soiuz*, pilotată de un astronaut rus, într-o misiune botezată „DSE-Alpha”,

care le va permite fericților aleși să călătorească în jurul Lunii, la circa 100 km de suprafața sa. Afacerea este de importanță strategică pentru Moscova, întrucât guvernul rus își pune mari speranțe în beneficiile acesteia, în termeni de marketing, tocmai pentru a face cunoscut potențialul rusesc.

Proiectul prevede două opțiuni: un sejur de 9 până la 21 de zile cu o etapă pe Stația Spațială Internațională (ISS) sau o călătorie direct spre Lună de 8–9 zile. Prețul unei astfel de călătorii este de cinci ori mai mare decât cel plătit de Tito, însă e justificat de distanța parcursă (384.000 de kilometri) și de o etapă spațială necesară pentru relansarea misiunii.

Patronul *Space Adventures* spune că sunt deja peste o mie de persoane

care își permit să suporte costul unei asemenea călătorii, majoritatea americani sau britanici, și că a luat deja contact cu unii dintre ei. Pe termen lung, el spera să le dea posibilitatea clienților să pună piciorul pe Lună.

Compania cu sediul în Virginia intenționează să trimită și alți turiști în spațiu, însă doar pentru câteva minute și la prețuri mai puțin piperate. Pe 1 octombrie, de exemplu, va fi rândul omului de afaceri american *Gregory Olsen* să se alăture echipajului ISS timp de o săptămână, după sute de ore de pregătire în Rusia. El este al treilea civil care ajunge pe stația spațială, după *Dennis Tito* în 2001 și africanul *Mark Shuttleworth* în 2002, plătiind pentru călătorie la fel ca și ceilalți doi, suma de 20,3 milioane de dolari.

– Ieri a trebuit să închin clubul de fotbal, spune un scoțian unui prieten. Și asta după aproape 20 de ani de funcționare!

– Dar de ce? V-ați certat cu cei din conducere?

– Nu, dar am pierdut mingea!

☺ ☺ ☺

Discuție între scoțieni:

– Iubitule, îmi faci cadou de ziua mea cercei de aur?

– Da, iubita mea, dar în anul următor!

– Și anul acesta?

– În anul acesta te duc să-ți găurească urechile!

☺ ☺ ☺

– Cine urmează la operație? întrebă chirurgical.

– Tipul de acolo, de pe bancă, tocmai a înghițit o minge de golf.

– Și cel de lângă el, care tremură din tot corpul?

– Acela este un scoțian, proprietarul mingii, care așteaptă să intre în posesia acesteia.

Creionul ortografic

Trei studenți libanezi de la Universitatea americană din Beirut afirmă că au inventat „creionul inteligent” care verifică ortografia, informează *Evenimentul Zilei*. Creionul arată ca unul obișnuit, doar că este dotat cu un minicran și un dicționar electronic. Dispozitivul poate fi folosit pentru a scrie direct pe hârtie, cu cerneală, nu pe ecran, nefiind conectat la nici un calculator. Dicționarul corectează greșelile de ortografie, cuvintele corecte apărând pe ecranul miniaturizat.

R. P.

Atletism

Două medalii de bronz
pentru România

Prima parte a lunii august a fost dominată, în lumea sportului, de Campionatul Mondial de Atletism în aer liber, care s-a desfășurat în Finlanda. Nici timpul mohorât, ploios și friguros nu a putut strica cu totul performanțele concurenților și distracția spectatorilor de la Helsinki, care aproape în fiecare zi au umplut stadionul. Concurenții români au adunat două medalii de bronz, prin **Marian Oprea**, la triplu salt și **Constantina Diță-Tomescu**, la cursa de Maraton.

Oprea a obținut bronzul
cu călcâiul accidentat

După calificări, Marian Oprea declarase că se va concentra pe cât posibil pe prima săritură a finalei, încercând să uite de durerile de la călcâiul drept și de vremea nefavorabilă. Românul a început cu un salt de 17,15 metri, încheind pe locul al doilea prima serie. Vântul și-a făcut de cap, bătând uneori favorabil și cu 5 metri pe secundă. Marian nu a beneficiat însă de un asemenea noroc. Pe rând, *Taillepierre* (17,27), *Sands* (17,39), *Davis* (17,57) și *Betanzos* (17,42) l-au depășit pe Oprea, care a căzut pe poziția a cincea, chiar dacă a reușit, din a treia încercare, să-și îmbunătățească rezultatul, la 17,22 metri. După două tentative depășite, Marian a încheiat în forță, cu cea mai bună săritură a sa: 17,40 metri. A uitat de călcâi, a dat totul și a obținut bronzul, prima medalie din istoria atletismului masculin românesc la Campionatele Mondiale în aer liber. „Am avut dureri la călcâi, însă după primele două încercări mi-am dat seama că pot continua. Chiar dacă speram să ob-

țin mai mult, sunt mulțumit de acest bronz”, a declarat Oprea imediat după încheierea finalei. „Nu mă plâng de condițiile de concurs. Au fost la fel pentru toată lumea. Nici nu m-am gândit la ele, am venit aici să sar, să concurez și să-mi fac treaba”.

Prima medalie
la vârsta de 35 de ani

Medalia lui Marian Oprea la triplu salt nu a rămas singulară la cea de-a zecea ediție a Campionatelor Mondiale. Datorită *Constantinei Diță-Tomescu*

(2h:23:19), ultima zi a însemnat o nouă plasare pe cea de-a treia treaptă a podiumului, consfințind progresul atletismului românesc în raport cu Paris 2003, când sportivii români nu au urcat mai sus de locul al patrulea. Diță și-a anunțat intențiile de la start. După kilometrul 15, plutonul s-a rarefiat, dar reprezentanta României s-a menținut imediat în urma mult mai titratei *Paula Radcliffe*. Ordinea s-a repetat atât la jumătatea parcursului, cât și la 25 și la 30 de km. Din spate a venit însă *Catherine Ndereba*, care a trecut a doua la 35 km, în vreme ce englezoaica s-a desprins decisiv. Constantina a cedat ceva teren, dar a strâns din dinți pe ultima parte a parcursului, făcând față asaltului fostei campioane mondiale de la 10.000 de metri, etiopiana *Derartu Tulu*. Medalia ei confirmă tradiția românească în cea mai solicitantă cursă din atletism. România a obținut astfel a cincea plasare pe podiumul mondial în cele zece participări. *Radcliffe*, deținătoarea celei mai bune performanțe din istorie (2h15:25), și-a luat revanșa după ce abandonase spre finalul maratonului olimpic din cauza unor probleme stomacale. Ea a câștigat în 2h20:57. *Aurica Buia* a fost a 21-a (2h24:48), iar *Nuța Olaru* nu a terminat cursa. **Șt. C.**

Fotbal

Toate au șansă
de calificare

Săptămâna trecută s-au desfășurat preliminariile celor două cupe europene la fotbal, UEFA și Liga Campionilor, respectiv s-a jucat prima manșă din finala Cupei Intertoto. Toate cele patru echipe românești au evoluat pe teren propriu, înregistrând două victorii și două rezultate de egalitate. La 9 august, revelația verii, CFR Cluj a remizat, 1-1, cu francezii de la Lens. Exact acest rezultat s-a înregistrat la București, între Steaua și Roseborg, cu o zi mai târziu. Apoi, în a treia zi Rapid a învins, cu 3-0, pe Vardar Skopje, iar Dinamo cu 3-1, pe cei de la Omonia Nicosia.

Clujul mai speră

După un parcurs excepțional în Cupa UEFA Intertoto, CFR Cluj eliminând printre altele Athletic Bilbao și St. Etienne, prima întâlnire din finală, cu echipa franceză Lens s-a terminat cu egalitate, cele două goluri fiind marcate din lovituri libere. Clujul antrenat de *Dorinel Munteanu*, a dominat clar jocul, în unele momente având superioritate sufocantă pentru oaspeți. În timp ce românii creau multe faze periculoase, francezii abia-abia ajungeau la poarta lui *Turcaș*. Apoi, după eliminarea unui jucător de la Lens jocul a devenit și mai unilateral. Spune mult despre starea de spirit al oaspeților, că la fluierul final mai mulți dintre ei și-au ridicat mâinile victorioase.

Fotbal nedrept

Cam aceasta a fost opinia generală, după primul meci din etapa a treia preliminară a Ligii Campionilor, disputat între Steaua și Roseborg. Miza fiind acordarea directă în grupe, egalul de 1-1 este și mai dureros, deoarece s-a năs-

cut după un meci în care Steaua a ratat ocazii de cinci partide, iar oaspeții au înscris, cu cinci minute înainte de final, din singura ocazie pe care au avut-o. Cu aceasta șansele campioanei române au scăzut simțitor, însă văzând diferența dintre cele două formații, dacă norocul ar fi de partea echipei lui *Oleg Protasov*, Steaua ar putea obține mult dorita calificare și în deplasare.

Rapid încă n-a primit
nici un gol în Cupa UEFA

În faza a doua a preliminariilor Rapid a învins, cu un scor liniștitor de 3-0, pe echipa macedoneană Vardar Skopje, astfel poate aștepta fără griji returul, care va avea loc pe data de 24 august. Un singur motiv de îngrijorare a fanilor rapidiști înseamnă, scandalul iscat în jurul demiterii, apoi a rechemării tânărului antrenor *Răzvan Lucescu*. Imprevizibilul patron *George Copos* a adus aceste decizii pripite, după a doua etapă din campionat, când feroviarul au remizat pe teren propriu, într-un meci cu ghinion cu FC Argeș.

O repriză de joc
și una de odihnă

În aceeași fază a Cupei UEFA Dinamo a învins Omonia Nicosia cu scorul de 3-1, stabilit încă în prima repriză. Elevii lui *Ioan Andone*, au încasat un gol încă din minutul patru, însă cu un asediu violent și puțină șansă au înscris de trei ori încă din prima repriză. Apoi, probabil că s-au liniștit prea mult, pentru că în a doua parte a jocului n-au mai reușit să marcheze nici în cea aproape jumătate de oră în care au evoluat în superioritate numerică. Cu toate acestea „câinii roșii” au prima șansă de calificare, în fața nu prea puternicilor ciprioți. **Ștefan Crâsta**

Jocuri promițătoare, victorii la limită

Micherechi – Tótkomlós
2-1 (1-1)

Primul meci din noul sezon, în prima divizie județeană Bichiș, a fost început în forță de fotbaliștii din Micherechi. În prima jumătate de oră, jocul a fost dominat categoric de gazde, dar aceștia s-au remarcat excelent în ratarea a cel puțin 8-10 ocazii clare. Gheața a fost spartă pe la mijlocul primei reprize de *Tóth*, care a marcat un gol obligatoriu. Au urmat noi ocazii ale echipei din Micherechi, după care, publicul a rămas uimit la o fază rară de atac a oaspeților, care a adus pentru echipa din

Tótkomlós, golul egalizator. În cea de-a doua repriză, gazdele au reluat ritmul primei reprize. Golul victoriei a fost marcat de portarul micherechean, dintr-o lovitură de la 11 metri. Componenta echipei de fotbal din Micherechi a fost următoarea: *Pățca – Lukucz, Berényi, Martin, Bondár (Komlós), Semjéni, Janis, Gajdács, Cziczéri, Barcsay, Tóth (Ciotea)*. Antrenor: *Balogh István*.

Bătania – Orosházi MTK
3-2 (0-2)

Cu toate că cei din Bătania, în sezonul trecut, au terminat pe locul șase al

celeii de-a treia divizii naționale, acum trebuie să continue cu un eșalon mai jos, în prima divizie județeană Bichiș, din cauza problemelor materiale cu care se confruntă întreg orașul. În prima repriză oaspeții au profitat de două greșeli ale gazdelor, care și-au revenit în a doua parte a jocului și în prelungiri, până la urmă, printr-o luptă eroică au reușit să câștige la limită o partidă deja pierdută. Componenta gazdelor: *Szöke – Oláh, Szabó, Czákó (Kiss B.), Samfira, Putnoki, Ardelean, Kovács K., Podina, Turbucz, Kovács Z.* Antrenor: *Ölei Dezső* **T. B.**

TVR 1

Luni 22 august

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Documentar 7.00 Serial. Portul miracolelor 7.50 Miss World România 8.00 Sănătate pentru toți! (R) 9.00 Serial. Justiție militară 9.50 Ora poveștilor (R) 10.45 Interes general (R) 12.05 Serial. Damon 12.35 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar (R) 14.30 Kronika 15.55 Dincolo de hartă 16.30 Nocturne (R) 17.30 Oameni de presă 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Anchetă TV 20.00 Supervulcanul. Documentar 21.00 Serial. Jeremiah 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Miss World România 22.35 Film. Inimi însângerate 0.15 Nocturne (R) 1.15 Jurnalul TVR (R) 2.15 Film. Tributul.

Marti 23 august

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Documentar 7.00 Serial. Portul miracolelor 7.50 Miss World România 8.00 Sănătate pentru toți! (R) 9.00 Serial. Justiție militară 10.00 Serial. Felicity 11.00 Zestrea românilor (R) 12.00 Serial. Damon 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar (R) 14.30 Pro patria 15.00 Kronika 15.55 Oameni de presă (R) 16.30 Nocturne (R) 17.30 Serial. Vorba lui Jim 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Ciocă mic! 20.35 Fotbal: Rosenborg-Steaua. Rezervă: Serial. Jeremiah 22.45 Jurnalul TVR 23.00 Miss World România 23.05 Film. Disperată, dar... 0.45 Nocturne (R) 1.45 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 24 august

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Documentar 7.00 Serial. Portul miracolelor 7.50 Miss World România 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Justiție militară 10.00 Serial. Felicity 11.00 Zestrea românilor 12.00 Serial. Damon 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar 14.30 ... Sed Lex! 15.00 Conviețuirii 15.55 Oameni de presă (R) 16.30 Travelling circular (R) 17.30 Serial. Damon (R) 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Flori pentru Algernon 20.50 Circul soarelui 21.00 Serial. Jeremiah 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Miss World România 22.35 Film. Tentația 0.25 Travelling circular (R) 1.25 Jurnalul TVR (R).

Joi 25 august

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Documentar 7.00 Serial. Portul miracolelor 7.50 Miss World România 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Justiție militară 10.00 Serial. Felicity 11.00 Zestrea românilor 12.00 Serial. Damon 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar 14.30 Akzente 15.55 Oameni de presă (R) 17.20 Serial. Damon (R) 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 18.50 Fotbal: Vardar Skopje-Rapid. Rezervă: Film. Soția infidelă 21.00 Festivalul Național de Muzică Ușoară Mamaia, 2005 23.00 Jurnalul TVR 23.15 Miss World România 23.20 Marcă înregistrată 0.15 Film. Atac de panică 1.55 Jurnalul TVR (R).

Vineri 26 august

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Documentar 7.00 Serial. Portul miracolelor 7.50 Miss World România 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Justiție militară 10.00 Serial. Felicity 11.00 Zestrea românilor 12.00 Serial. Damon 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Debut 50 plus (R) 16.00 Oameni de presă (R) 16.35 Interes general 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Festivalul Național de Muzică Ușoară Mamaia, 2005 20.35 Fotbal: Liverpool-CSK Moscova. Rezervă: Film. Pâine și lălele 22.45 Jurnalul TVR. 23.00 Miss World România 0.05 Filme șoc și filme șic: Marea crăpeliță (1973).

Marcello Mastroianni

Sâmbătă 27 august

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate 8.30 Mic, da' voinic! 9.00 Ora poveștilor 10.00 Primele zile 10.30 Miss World România 11.00 Marcă înregistrată 11.50 Orizont 2007 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Parteneri de week-end 14.00 Anchetă TV 14.55 Serial TV (R) Burlacii 15.55 Oameni de presă (R) 16.30 Spectacolul lumii 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Serial. Neveste disperate 20.00 Festivalul Național de Muzică Ușoară Mamaia, 2005 22.00 Jurnalul TVR 22.20 Festivalul Național de Muzică Ușoară Mamaia, 2005 23.20 Film. Intact 1.10 Jurnalul (R).

Duminică 28 august

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Serial. Cutia fantastică 9.00 Profesioniști (R) 10.00 Stele de 5 stele (R) 11.00 Viața satului 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Supermarket de divertisment 15.00 Teazar folcloric 17.00 Jurnalul TVR 17.50 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Fotbal: Rapid-RP Timișoara. Rezerve. Film. Arde-i una franțuzoaicei! 20.00 Festivalul Național de Muzică Ușoară Mamaia, 2005. Gala laureatilor 22.00 Jurnalul TVR 22.20 Festivalul Național de Muzică Ușoară Mamaia, 2005. Recital. Iris 23.20 Film. Bișnițari în uniformă 1.05 Jurnalul TVR (R).

TVR 2

Luni 22 august

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.35 Secretele regale (R) 8.00 Minorități sub trei dictaturi (R) 8.30 Poftă bună! (R) 9.00 Tonomatul de vacanță 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial (R). Farmece 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Documentar 17.25 Zestrea românilor 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Gina Patrichi 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Tiger Warsaw 23.00 Serial. Agenția 1.00 Oala sub presiune (R).

Marti 23 august

6.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 7.35 Serial (R). Fiica oceanului 8.00 Serial (R). Rebelii 9.00 Tonomatul de vacanță 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial Verdict: Crimă 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Cronici mediteraneene 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Lumea de aproape 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. James Dean 23.10 Serial. Stargate 23.50 Auto Club (R).

Miercuri 24 august

6.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 7.35 Serial (R). Fiica oceanului 8.00 Serial (R). Rebelii 9.00 Tonomatul de vacanță 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Verdict: Crimă 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Călătorii de suflet 15.35 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Omul între soft și moft 17.30 Minorități sub trei dictaturi 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Iubire pătimășă 23.00 Serial. American Gothic 0.05. Două roți (R).

Mănăstirea Frăsinei, Călătorii de suflet

Joi 25 august

6.00 Serial. Sărută-mă, prostule 7.35 Serial (R). Fiica oceanului 8.00 Serial (R). Rebelii 9.00 Tonomatul de vacanță 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial (R). Verdict: Crimă 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Enigme în Carpați 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Bugetul meu 17.30 Sănătate naturistă 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Drumul spre Santiago 23.00 Serial. Martorul tăcut 23.55 Sănătate naturistă (R) 0.30 Serial (R) Dragul de Raymond.

Vineri 26 august

6.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 7.35 Serial (R). Fiica oceanului 8.00 Serial (R). Rebelii 9.00 Tonomatul de vacanță 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial (R). Verdict: Crimă 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Călătorii de suflet 15.35 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Cavalerii templieri 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Chipul morții 23.00 Serial. Poduri peste ape seci.

Sâmbătă 27 august

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Top sport 7.35 Universul cunoașterii 8.00 Enigmei în Carpați (R) 8.30 Arca lui Noe 9.00 Natură și aventură 9.30 Oala sub presiune 11.00 Televiziunea, dragostea mea 12.00 Agenția de plasare 13.00 Serial. Aventuri secrete 13.30 Fascinația modei 14.00 Film. Centrul de frumusețe 16.00 Serial. Miracole 17.00 Fotbal: Sportul Studențesc-FC Vaslui 19.00 Miss Plaja 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Angel Falls.

Duminică 28 august

6.00 Serial (R). Miracole 7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Împreună pentru natură 10.00 H... ora Prichindeilor 11.00 Două roți 11.30 Magazin IT 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.25 Poftă bună! 14.00 Secretele regale 14.30 Serial. Doctorii 15.30 Natură și aventură 16.00 Serial. Amy 17.00 Serial. Farmece 18.00 Dosarele secrete ale KGB 19.00 Atlas 19.30 Coolmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Lege și ordine 22.00 Film. Omul din lună.

ÎN LIMBA MATERNĂ emisiune radiofonică în limba română

22 AUGUST, LUNI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

23 AUGUST, MARTI (Petrul Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

24 AUGUST, MIERCURI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport — rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangarda „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

25 AUGUST, JOI (Petrul Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Ilyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

26 AUGUST, VINERI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foia românească” 10.55: Avangarda „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „Lumea femeilor” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

27 AUGUST, SÂMBĂTĂ (Petrul Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time — magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere

28 AUGUST, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40—15.30: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00—19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

24 august 2005 (mtv ora 13.28)
Reluare: 25 august 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în limba română, de această dată vă va călăuzi la două manifestări câmpenești. La Medgyesegyháza veți putea primi o mostră din gustul Festivalului Lubenitei, iar la Micherechi din cel al Festivalului Castraveților, o manifestare care a ajuns la cea de a treia ediție.

Realizator: Tiberiu Boca

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 22 august 2005

16.00—17.00 Calea Europei 17.00—17.30 Arhiva sentimentală 17.30—17.45 Știri regionale 17.45—18.00 Omul zilei.

Marti, 23 august 2005

16.00—16.30 Cronica germană (emisiune în lb. germană) 16.30—17.30 Magazin estival 17.30—17.45 Știri regionale 17.45—18.00 Omul zilei.

Miercuri, 24 august 2005

16.00—16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în lb. maghiară) 16.30—17.30 Magazin estival 17.30—17.45 Știri regionale 17.45—18.00 Omul zilei.

Joi, 25 august 2005

16.00—16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în lb. sârbă) 16.30—17.30 Exclusiv 17.30—17.45 Știri regionale 17.45—18.00 Omul zilei.

Vineri, 26 august 2005

16.00—17.00 Ritm Show 16.30—17.30 Magazin estival 17.30—17.45 Știri regionale 17.45—18.00 Omul zilei.

Sâmbătă, 27 august 2005

16.00—17.00 În prelungiri 17.00—18.00 Fotbal: Sportul — FC Vaslui.

Duminică, 28 august 2005

16.00—17.30 Cântecul de acasă 17.30—18.00 Magazin de reportaje.

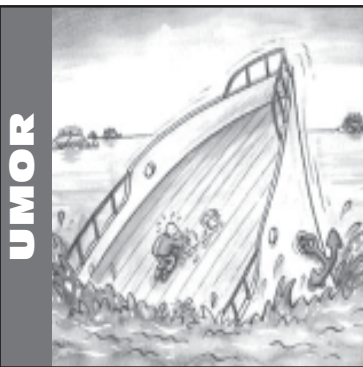
DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe www.rrr.ro

Unitate prin diversitate
Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare — avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune — colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european — multiculturalitate, multilingvism

Program radiofonic: 22 august, luni — ora 19.00
— Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz
— Frecvențele posturilor teritoriale

Festivalul Castraveților 2005

FOAIA
românească
19 AUGUST 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcșas, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.